

نصیر الدین طوسی

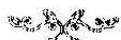

پایہ گزار کلام فلسفے

www.ketab.ir

نگارش

عبدالأمیر اعسم

ترجمہ

محمد باھر

تہران - ۱۴۰۰

این کتاب ترجمه‌ای است از
الفیلسوف نصیر الدین الطوسی، مؤسس المنهج الفلسفي في علم الکلام الإسلامي
بیروت، دارالأندلس، ج ۲، ۱۹۸۰م.

نصیر الدین طوسی

پایه‌گذار کلام فلسفی

نگارش: عبدالأمیر اعسم

ترجمه: محمد باهر

مدیر فنی و امور چاپ: حسین شایب فرد
مدیر هنری، صفحه آرایی و طراحی جلد: محمد باهر
مدیر روابط عمومی و فروش: زهرا طوسی منفرد

چاپ اول: ۱۴۰۰

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

بها: ۸۰م۰۰ تومان

شابک: ۹-۶-۹۶۱۷۰-۶۲۲-۹۷۸

ISBN: 978-622-96170-6-9

چاپ و صحافی: زند

همه حقوق محفوظ و متعلق به نشر شایا است.

www.shayapub.ir

info@shayapub.ir

shaya.pub

واحد فروش: ۰۹۳۰۲۵۹۳۷۰۳

فهرست مطالب

۷	یادداشت مترجم
۱۳	پیشگفتار
	فصل نخست: کتاب‌شناسی پژوهش درباره طوسی و آثار او/۱۷
۱۹	الف- منابع عربی
۲۲	ب- منابع فارسی
۲۴	ج- سایر منابع
	فصل دوم: تولد، تحصیل و نگارش آثار اسماعیلی/۲۷
۲۹	۱. نام و لقب
۳۱	۲. تولد، خانواده و دوران کودکی
۳۴	۳. نصیرالدین در نیشابور
۳۵	۴. نصیرالدین در طوس
۳۶	۵. نصیرالدین در دژهای اسماعیلیان
	فصل سوم: متفکر و سیاستمدار دولت مغول/۴۷
۴۹	۱. چگونگی ارتباط نصیرالدین با مغولان
۵۱	۲. نصیرالدین و هولاکو
۵۹	۳. نصیرالدین و اباقاخان
۶۲	۴. درگذشت نصیرالدین

فصل چهارم: شخصیت نصیرالدین طوسی/ ۶۵

۱. درآمد ۶۷
۲. استادان نصیرالدین ۶۸
۳. شاگردان نصیرالدین ۷۱
۴. ویژگی‌های شخصیتی نصیرالدین ۷۲
۵. شعر نصیرالدین ۷۸

فصل پنجم: آثار و نگاه‌های نصیرالدین طوسی/ ۸۱

۱. درآمد ۸۳
۲. آثار نصیرالدین ۸۶

فصل ششم: جایگاه علمی نصیرالدین طوسی/ ۱۰۵

۱. درآمد ۱۰۷
۲. رویکردهای علمی نصیرالدین ۱۰۹
۳. تحریر المحیط بطلمیوس ۱۱۳
۴. اسطولات ۱۱۸

فصل هفتم: دیدگاه‌های فلسفی نصیرالدین طوسی/ ۱۲۳

۱. درآمد ۱۲۵
۲. اخلاق ۱۲۷
۳. تعلیم و تربیت ۱۳۲
۴. تصوف ۱۳۵

فصل هشتم: جایگاه فلسفی-کلامی نصیرالدین طوسی/ ۱۴۳

۱. درآمد ۱۴۵
۲. طوسی و فلسفه ابن سینا ۱۴۶
۳. رویکرد نصیرالدین به المحصل رازی ۱۵۴
۴. التجرید؛ کتابی فلسفی-کلامی ۱۶۰
- نمایه کسان ۱۶۹
- نمایه جای‌ها ۱۷۷
- نمایه کتاب‌ها، رساله‌ها، مجلات و مقالات ۱۷۹
- نمایه گروه‌ها ۱۸۹
- نمایه اصطلاحات، موضوعات و دانش‌ها ۱۹۳
- کتابنامه ۱۹۷

نصیرالدین ابوجعفر محمدبن محمدبن حسن طوسی (۵۹۷-۶۷۲ق/۱۲۰۱-۱۲۷۴م) از بزرگ‌ترین و تأثیرگذارترین دانشمندان و فیلسوفان دوران اسلامی است که آثار و نوشته‌های زیادی را در علوم مختلف از خود بر جای نهاده و با تأسیس مراکز علمی نقشی مهم و بنیادین در حفظ و احیای علم در تمدن اسلامی داشته است.

درباره نصیرالدین طوسی تاکنون پژوهش‌ها و کتاب‌هایی به زبان‌های مختلف به چاپ رسیده، و در ایران نیز چندین کتاب و مقاله پیرامون آثار و زندگی این شخصیت کم‌مانند، تألیف و یا ترجمه شده است. با این حال، شناخت شخصیت طوسی و درون‌مایه آثار و فعالیت‌های علمی او نیازمند پژوهش‌های بیشتر و تحقیقات گسترده‌تر است و در واقع با توجه به گستردگی آثار طوسی و نیز زندگی پر فراز و نشیب او آگاهی‌های ما درباره او بسیار اندک است. از همین رو بایسته است افزون بر پژوهش در زوایای مختلف زندگی و آثار طوسی، دست‌کم مهم‌ترین پژوهش‌های منتشر شده به زبان‌های مختلف در گوشه و کنار جهان، به زبان فارسی ترجمه شود تا از این رهگذر هم بهره‌گیری از این پژوهش‌ها برای فارسی‌زبانان بهتر فراهم شود، و هم زمینه نقد و بررسی آنها و در نتیجه شناخت و آگاهی بیشتر درباره طوسی امکان‌پذیر گردد.

کتابی که هم‌اینک پیش روی خواننده گرامی است، ترجمه یکی از همین آثار است که به زبان عربی نوشته شده و با وجودی که سالیان نسبتاً درازی از زمان انتشار آن می‌گذرد، همچنان می‌تواند برای پژوهشگران و خوانندگان فارسی‌زبان سودمند و دارای نکات و فواید تازه باشد، و در عین حال زمینه نقد و بررسی برخی از دیدگاه‌ها درباره نصیرالدین طوسی را فراهم آورد.